Сотта өкілдік ету

Жоспар

- Сотта өкілдік ету түсінігі
- Азаматтық істер бойынша өкілдік ету
- Өкілдің өкілеттіктері
- Сотта өкіл бола алмайтын тұлғалар
- Заңды өкілдер
- Сотта және мемлекеттік органдарда өкілдік ету
- Қорытынды

Сотта өкілдік ету

- Басқа тұлғаның мүддесіне және оның атынан (өкілдік берушінің)берілген өзіне берілген өкілеттілігі шегінде процессуалдық әрекеттер жасайтын бір тұлға(сотта өкіл етуші), оның себебі өкілдік берушінің сәйкесті құқықтар мен міндеттері туындайды.

Тапсырма бойынша өкілдік ету

- Басқа тең қатысушы/ң тапсырмасы бойынша тең қатысу/ң біреуі
- Заңмен,жарғымен басқа адамдар құқық/ы мен мүдде/н қорғау құқығы берілген ұйымдардың уәкілетті адамдары
- Кәсіптік одақтардың уәкілетті адамдарың қ/ы мен мүдде/н қорғауды жүз.асырат жұмыс/н қызмет/н
- Заңды тұлғалар қызмет/і осы заңды тұлғалардың істері бойынша
- адвокаттар
- Іске қатысушылардың өтінуімен сот рұқсат еткен басқа адамдар

Істі өкілдер арқылы жүргізу

1) Азаматтар өз істерін сотта өздері немесе өкілдері арқылы жүргізуге құқылы. Азаматтың іске өзінің қатысуы оның бұл іс бойынша өкілі болу құқығынан айырмайды.
2) Ұйымдардың ісін сотта оларға заңмен, өзге нормативтік құқықтық актілермен немесе құрылтай құжаттарымен берілген өкілеттіктердің шегінде іс-әрекет жасайтын олардың органдары және тиісті өкілеттіктер берілген олардың өкілдері жүргізеді.
3) Заңды тұлғалардың басшылары сотқа олардың қызметтік жағдайын немесе өкілеттіктерін куәландыратын құжаттар береді. Заңды тұлғаның органы тиісті өкелеттік берілген басқа өкілдермен бірге қатыса алады.

Өкілдің өкілеттіктері

- Сотта іс жүргізуге өкілеттіктер, арызға қол қоюды, медиация жүргізу туралы шарт жасаудың не істі төрелікке немесе аралық сотқа беруді, талаптардан толық немесе ішінара бас тартуды және мойындауды, негізін өзгертуді, келісім жасауды, өкілеттіктерді басқа адамға беруді, соттың қаулысына шағым жасауды, сот қаулысын мәжбүрлеп орындатуды талап етуді, берілген немесе ақшаны алуды қоспағанда, өкілге өкілдік берушінің атынан барлық іс жүргізу әрекеттерін жасауға құқық береді.
- Өкіл аталған іс-әрекеттердің әрқайсысын жасауға өкілеттігі өкілдік беруші берген сенімхатта арнайы көзделуі тиіс.

Сотта өкілдер бола алмайтын тұлғалар

Судьялар, тергеушілер, прокурорлар мен өкілді органдардың депутаттары, олардың процеске тиісті ұйымдар/ң уәкілеттік берілген адам/ы н/е ЗӨ ретінде қатысуы жағд.басқа жағд.сотта өкіл бола алмайды.

ҚР адвокаттық қызмет туралы заңнамасының талаптарын бұза отырып, заң көмегін көрсету туралы тапсырма алған адвокаттар сотта өкіл бола алмайды.

Адам егер мүдделері өзі өкіл болып отырған адамның мүдде/не қайшы келген адамдарға осы іс бойынша заі көмегін көрсетсе судья,прокурор,сарапшы т.б айғақшы ретінде қатысса, істі қарауға қатысушы лауаз/ы адам туыст. қат болса сотта өкіл бола алмайды

Заңды өкілдер

Заңды өкілдер (ағылш. *legal representatives*) сезіктінің, айыпталушының, жәбірлен азаматтық талапкердің ата-аналары, асырап алушылары, қорғаншылары, қамқоршылары, сондай-ақ сезіктіні, айыпталушыны немесе жәбірленушіні қорғап немесе асырап отырған ұйымдар мен адамдардың өкілдері.

Әрекетке қабілетсіз адам/ң, әрекетке қабілеті шектеулі деп танылған адам/ғ құқық/н,бостан/н және заңмен қорға/н мүдде/н сотта өздер/ң ата-аналары т.б қорғайды

Заңды өкілдер заңда көзделген шектеу/н өкілдік етуші/ң атынан жасау құқығы өкілдік берушіге тиесілі барлық іс жүргізу әрекет/н жасайды.

Қайтыс болған н/е қайтыс болды деп жария/н адамның мұрагері қатысуға тиісті іс бойынша мұраны әлі ешкім қабылдамаса, мүлікті қорғау ретінде қамқоршы қатысады.

Хабар-ошарсыз кеткен деп белгіленген тәртіп/н танылған азамат қатысуға, оның өкілі ретінде мүлікті қамқорлықты жүзеге асырат/н адам қатысады.

Заңды Өкіл, құқықта – әрекетке қабілеттілігі жоқ, әрекетке қабілеттілігі шектеулі немесе әрекетке қабілетті бола тұра, тән жағдайының (картаюының, сырқатының) салдарынан өзінің құқықтары мен міндеттерін дербес жүзеге асыра алмайтын азаматтардың құқықтары мен заңды мүдделерін заңның күшімен барлық мекемелерде, соның ішінде сотта қорғауға қатысатын адам. Қылмыстық істе сезіктінің, айыпталушының (сотталушының), жәбірленушінің, куәгердің ата-анасы, асыраушысы, қамқоршысы заңды өкіл бола алады. Балалар үйі, мүгедектер үйі сияқты мекемелердің, қамқоршылық, қорғаншылық қызмет атқаратын органдардың да өкілдері заңды өкіл болып табылады. Іске адвокаттың қатысуы заңды өкілдің қатысуын жоққа шығармайды (немесе керісінше). Заңды өкіл іс бойынша көзқарасын өз бетінше, дербес айқындайды, ол соттың үкіміне, ұйғарымына, қаулысына шағым түсіруге құқылы. Істі жүргізуші орган заңды өкілге оның құқықтарын түсіндіруге және оны жүзеге асыру мүмкіндіктерін қамтамасыз етуге міндетті. Заңды өкіл бір мезгілде куәгер де, жауапкер де бола алады. Азаматтық істе ата-аналар, асыраушылар, қамқоршылар, қорғаншылар, бағып-қағушылар заңды өкіл болып саналып, өздері уәкілдік алған азамат атынан іс жүргізуге қатысады

Сотта және мемлекеттік органдарда өкілдік

Іскерлік белсенділік пен жаһанданудың өсуіне байланысты көбінесе шетелдік әріптестермен бірлескен кәсіпорын/н және шет мемл/н қатынастарда даулы жағдайлар мен басқа да қиындықтар туындайды. Мұндай жағдайда сот дауларын қарастыру перспективаларын талдау және бағалау клиент проблема/ң шешімін табуға және оның уақыты мен қаражатын үнемдеуге мүмкіндік береді.

Заманауи бизнес жағдай/да компания қызмет/ң маңызды бағыт/ң бір қатар мәселелер бойынша мемл/к билік орган/н сыртқы қарым-қатынас жасау болып табылады.

БҰЛ САЛАДАҒЫ НЕГІЗГІ ҚЫЗМЕТ КӨРМЕТУЛЕР:

- Дәлелдерді жинау,талдау және сотта іс жүргізу тактикасын анықтау;
- Талап арызды н/е басқа да іс жүргізу құжат/н дайындау және сотқа беру;
- Клиентке қарсы берілген талап арызды зерделеу, талдау, жазбаша қарсылық білдіру;
- Бірінші,апелляция/қ, кассация/қ сатылар/ы сотта істерді қарастыру кезінде қатысу;
- Сотта іс жүргізудің барлық мәселелері бойынша консультация беру;
- Сот шешім/не, қаулыла/на, анықтамаларына, апелляц/қ-кассаця/қ тәртіпте шағым беру және қарсылық пікірлерді дайындау.

Қорытынды

- Азаматтық айналымда өкілеттік институты кең қолданылады. Өкілеттілік көмегімен тек мүліктік емес, кейбір жеке мүліктік емес құқықтарда жүзеге асырылады. Өкілеттік қатынасында өкілеттілік субьектілері 3 субьектіні ажыратады;

1)өкілет беруші

2)өкіл

3)үшінші тұлға

1-ден,өкілдер толық әрекет қабілеттілігін иемденуі қажет;

2-ден, заңды тұлғалар өкілдік қызметтерін өз мойнына алады;

3-ден, заң кейбір субьектілердің өкілдік қызметтерді орындау қатынасында бірқатар тыйым салуларды құрайды.